II

(Nelegislatívne akty)

ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE RADY (EÚ) 2021/816

z 20. mája 2021,

ktorým sa mení odporúčanie (EÚ) 2020/912 o dočasnom obmedzení ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, a o možnom zrušení tohto obmedzenia

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. b) a e) a článok 292 prvú a druhú vetu,

keďže:

(1) Rada 30. júna 2020 prijala odporúčanie (EÚ) 2020/912 o dočasnom obmedzení ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, a o možnom zrušení tohto obmedzenia ([1]).

(2) Rada 2. februára 2021 zmenila odporúčanie (EÚ) 2020/912 o dočasnom obmedzení ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, a o možnom zrušení takéhoto obmedzenia ([2]) s cieľom aktualizovať kritériá, na základe ktorých sa posudzuje, či sú cesty z tretích krajín, ktoré nie sú nevyhnutné, bezpečné a či by sa mali povoliť.

(3) Rovnakou zmenou sa zaviedli mechanizmy, ktoré majú zamedziť tomu, aby sa v regióne EÚ+ šírili varianty vírusu SARS-COV-2 vzbudzujúce obavy (variants of concern) ([3]).

(4) Od tej doby boli v regióne EÚ+, ako aj v mnohých iných regiónoch a tretích krajinách spustené hromadné očkovacie kampane proti vírusu SARS-COV-2.

(5) Komisia 17. marca 2021 navrhla dve nariadenia ([4]) o vytvorení „digitálnych zelených osvedčení“ s cieľom uľahčiť bezpečný voľný pohyb v rámci EÚ počas pandémie COVID19. V rámci EÚ bude digitálne zelené osvedčenie dôkazom toho, že daná osoba bola proti ochoreniu COVID-19 zaočkovaná, že má negatívny výsledok testu alebo že ochorenie COVID-19 prekonala. Členské štáty sú naďalej zodpovedné za prijímanie rozhodnutí o tom, ktoré obmedzenia na ochranu verejného zdravia možno pre cestujúcich zrušiť, takéto zrušenie by však mali pri cestujúcich, ktorí sú držiteľmi digitálneho zeleného osvedčenia, uplatňovať nediskriminačným spôsobom.

(6) V čoraz väčšej miere sú k dispozícii vedecké odporúčania a empirické dôkazy o účinkoch očkovania, ktoré prinášajú jednoznačný záver, že očkovanie pomáha narušať reťazce prenosu.

([1]) Odporúčanie Rady (EÚ) 2020/912 z 30. júna 2020 o dočasnom obmedzení ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, a o možnom zrušení tohto obmedzenia (Ú. v. EÚ L 208 I, 1.7.2020, s. 1).

([2]) Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/132 z 2. februára 2021, ktorým sa mení odporúčanie Rady (EÚ) 2020/912 o dočasnom obmedzení ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, a o možnom zrušení tohto obmedzenia (Ú. v. EÚ L 41, 4.2.2021, s. 1).

([3]) „Región EÚ+“ zahŕňa všetky členské štáty patriace do schengenského priestoru (vrátane Bulharska, Chorvátska, Cypru a Rumunska), ako aj štyri štáty pridružené k schengenskému priestoru. Zahŕňa aj Írsko, ak sa Írsko rozhodne na tom zúčastňovať.

([4]) Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní, vykonaní testu a prekonaní ochorenia s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19 (digitálne zelené osvedčenie), COM(2021) 130 final, a návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní, vykonaní testu a prekonaní ochorenia občanom tretích krajín, ktorí sa oprávnene zdržiavajú na území členských štátov alebo v nich majú oprávnený pobyt, počas pandémie ochorenia COVID-19 (digitálne zelené osvedčenie), COM(2021) 140 final.

(7) Tieto dôkazy naznačujú, že cestovné obmedzenia by sa mohli v niektorých prípadoch bezpečne zrušiť u osôb, ktoré vedia preukázať, že dostali poslednú odporúčanú dávku očkovacej látky proti ochoreniu COVID-19, ktorá je v EÚ povolená podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 ([5]), a že takéto zrušenie by mohlo byť odôvodnené, pokiaľ bola osoba zaočkovaná očkovacou látkou proti ochoreniu COVID-19, u ktorej bol ukončený proces WHO na jej zaradenie do zoznamu na núdzové použitie.

(8) Deti, ktoré sú vzhľadom na svoj vek z očkovania proti ochoreniu COVID-19 vyňaté, by mali mať možnosť cestovať so svojimi zaočkovanými rodičmi za predpokladu, že mali negatívny výsledok PCR testu na ochorenie COVID-19, pričom tento test bol vykonaný nie skôr ako 72 hodín pre prekročením hranice regiónu EÚ+. V týchto prípadoch by mohli členské štáty vyžadovať ďalšie testovanie po príchode.

(9) Doposiaľ je však k dispozícii len veľmi málo štúdií tom, či sa varianty vzbudzujúce obavy dokážu vyhnúť imunitnej reakcii vyvolanej jednotlivými očkovacími látkami proti ochoreniu COVID-19, resp. takéto štúdie vôbec neexistujú. Preto by sa mal v súlade s prístupom predbežnej opatrnosti vytvoriť mechanizmus „núdzovej brzdy“, aby mohli členské štáty koordinovaným spôsobom prijímať bezodkladné a časovo obmedzené opatrenia a rýchlo tak reagovať na to, že v danej tretej krajine vznikol variant, ktorý sa stal predmetom osobitného skúmania, a to najmä vtedy, ak ho Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) označilo za variant vyžadujúci si pozornosť (variant of interest). Táto núdzová brzda by mala umožniť prijímať primerané opatrenia, vrátane obmedzenia vstupu, s cieľom predchádzať zavlečeniu variantu do regiónu EÚ+ a jeho následnému šíreniu. Takéto opatrenia by mali byť predmetom rýchlej koordinácie v Rade, aby bolo možné uplatniť spoločný prístup.

(10) Pri posudzovaní epidemiologickej situácie v tretej krajine by sa malo prihliadať na pokrok, ktorý bol dosiahnutý pri očkovaní populácie danej krajiny proti vírusu.

(11) Po svojom prijatí poskytnú nariadenia o digitálnych zelených osvedčeniach prostredníctvom vykonávacieho aktu Komisie základ pre to, aby sa s potvrdeniami o očkovaní vydanými tretími krajinami zaobchádzalo rovnako ako s digitálnymi zelenými osvedčeniami, resp. pre to, aby sa takého osvedčenia vydávali osobám, ktoré boli zaočkované v tretích krajinách. V snahe zabezpečiť koordinovaný prístup členských štátov a uľahčiť cestujúcim z tretích krajín ďalšie cestovanie v regióne EÚ+ by sa mali prijať kroky, ktoré uľahčia uplatňovanie týchto ustanovení. Členské štáty by mohli zvážiť možnosť vytvoriť na tento účel portál, na ktorom by osoby s pobytom mimo regiónu EÚ+ mohli požiadať o to, aby bolo ich potvrdenie o očkovaní vydané v tretej krajine uznané za spoľahlivý dôkaz o očkovaní, a/alebo o vydanie digitálneho zeleného osvedčenia.

(12) Ak členské štáty uznávajú dôkaz o očkovaní na účely zrušenia obmedzení, ktoré boli v súlade s právnymi predpismi Únie zavedené v snahe obmedziť šírenie ochorenia COVID-19, napr. požiadavku absolvovať karanténu/domácu izoláciu alebo podrobiť sa testu na infekciu SARS-CoV-2, tieto obmedzenia by mali v zásade zrušiť pre cestujúcich s pobytom v tretej krajine, ktorí najneskôr 14 dní pred vstupom do regiónu EÚ+ dostali poslednú odporúčanú dávku očkovacej látky proti ochoreniu COVID-19, ktorá je v EÚ povolená podľa nariadenia (ES) č. 726/2004. Členské štáty by sa tiež mohli rozhodnúť zrušiť obmedzenia pre cestujúcich zaočkovaných inou očkovacou látkou proti ochoreniu COVID-19, u ktorej bol ukončený proces WHO na jej zaradenie do zoznamu na núdzové použitie. Ani jeden z týchto dvoch postupov by sa však nemal uplatňovať v prípade, že členský štát použil núdzovú brzdu. Pokým nebudú nariadenia o digitálnom zelenom osvedčení prijaté a nezačnú sa uplatňovať a pokým Komisia neprijme vykonávací akt, ktorým sa umožní, aby sa s potvrdeniami o očkovaní vydanými tretími krajinami zaobchádzalo rovnako ako s digitálnymi zelenými osvedčeniami, členské štáty by mali mať možnosť uznávať potvrdenia tretích krajín, ktoré obsahujú aspoň minimálny súbor údajov, na základe vnútroštátnych právnych predpisov, a to s prihliadnutím na ich schopnosť overiť pravosť, platnosť a integritu potvrdenia, ako aj to, či obsahuje všetky príslušné údaje.

(13) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto odporúčania, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. Vzhľadom na to, že toto odporúčanie je založené na schengenskom *acquis*, sa Dánsko v súlade s článkom 4 uvedeného protokolu rozhodne do šiestich mesiacov po rozhodnutí Rady o tomto odporúčaní, či ho bude transponovať.

(14) Toto odporúčanie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ([6]); Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy Únie pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky (Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 1).

([6]) Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

(15) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto odporúčanie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskym kráľovstvom o pridružení Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva pri vykonávaní, uplatňovaní a rozvoji schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia Rady 1999/437/ES ([7]).

(16) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto odporúčanie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia 1999/437/ES ([8]) v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/146/ES ([9]).

(17) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, toto odporúčanie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia 1999/437/ES ([10]) v spojení s článkom 3 rozhodnutia 2011/350/EÚ ([11]).

(18) Právnym statusom tohto odporúčania, ako sa uvádza v odôvodneniach 13 až 17, nie je dotknutá potreba členských štátov, aby v záujme riadneho fungovania schengenského priestoru koordinovaným spôsobom rozhodli o zrušení obmedzenia ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Odporúčanie (EÚ) 2020/912 sa mení takto:

1. V bode 2 piatej zarážke sa prvý odsek nahrádza takto:

„– charakter vírusu prítomného v krajine, a najmä to, či boli zistené varianty vyžadujúce si pozornosť (variants of interest) alebo varianty vzbudzujúce obavy (variants of concern). Varianty vyžadujúce si pozornosť a varianty vzbudzujúce obavy ako také posudzuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) na základe kľúčových vlastností vírusu, ako je prenos, závažnosť a schopnosť vyhnúť sa imunitnej reakcii.“

2. V bode 2 druhom odseku sa číslo „25“ nahrádza číslom „75“.

V bode 2 sa tretí odsek nahrádza takto:

„Údaje o „miere testovania“, „miere pozitivity testov“ a „variantoch vzbudzujúcich obavy“ a „variantoch vyžadujúcich si pozornosť“ by malo poskytovať Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) na základe informácií, ktoré sa mu sprístupnili. Uvedené údaje by sa mohli doplniť o informácie poskytnuté delegáciami EÚ, WHO a inými centrami pre kontrolu chorôb, pokiaľ sú dostupné, a to aj na základe kontrolného zoznamu priloženého k oznámeniu z 11. júna 2020.“

([7]) Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.
([8]) Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.
([9]) Rozhodnutie Rady 2008/146/ES z 28. januára 2008 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 1).
([10]) Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 21.
([11]) Rozhodnutie Rady 2011/350/EÚ zo 7. marca 2011 o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k implementácii, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré sa vzťahuje na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a pohyb osôb (Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 19).

Do bodu 2 sa dopĺňa nový štvrtý odsek takto:

„Okrem informácií uvedených v bode 2 prvom odseku by ECDC malo uverejňovať a pravidelne aktualizovať mapu zobrazujúcu situáciu, pokiaľ ide o varianty vzbudzujúce obavy a varianty vyžadujúce si pozornosť v tretích krajinách.“

3. Bod 6 sa mení takto:

a) Za prvý odsek sa dopĺňa táto veta:

„Okrem toho by sa mali povoliť aj nevyhnutné cesty pre osobitné kategórie cestujúcich s nevyhnutnou funkciou alebo potrebou uvedené v prílohe II.“

b) Pôvodný odsek 3 sa vypúšťa.

4. Za bod 6 sa vkladá tento nový bod 6a:

„6a. Bez toho, aby tým boli dotknuté písmená a) a b) bodu 6, ak členské štáty uznávajú dôkaz o očkovaní na účely zrušenia obmedzení, ktoré majú obmedziť šírenie ochorenia COVID-19, v zásade by mali zrušiť dočasné obmedzenie ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, pre cestujúcich z tretích krajín, ktorí najneskôr 14 dní pred vstupom do regiónu EÚ+ dostali poslednú odporúčanú dávku jednej z očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19, ktoré sú v EÚ povolené podľa nariadenia (ES) č. 726/2004.

Členské štáty by tiež mohli zrušiť dočasné obmedzenie ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, pre cestujúcich, ktorí najneskôr 14 dní pred vstupom do regiónu EÚ+ dostali poslednú odporúčanú dávku jednej z očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19, u ktorých bol ukončený proces WHO na ich zaradenie do zoznamu na núdzové použitie.

Na tieto účely by cestujúci, ktorí majú v úmysle podniknúť cestu do členského štátu, ktorá nie je nevyhnutná, mali mať platný dôkaz o očkovaní proti ochoreniu COVID-19. Členské štáty by mohli potvrdenia o očkovaní vydané tretími krajinami, ktoré obsahujú aspoň minimálny súbor údajov, ako sú identifikácia osoby, typ očkovacej látky a dátum podania očkovacej látky, uznávať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, pričom je potrebné prihliadnuť na ich schopnosť overiť pravosť, platnosť a integritu potvrdenia, ako aj to, či obsahuje všetky príslušné údaje.

Ak sa členské štáty rozhodnú zrušiť obmedzenia pre cestujúcich, ktorí majú platný dôkaz o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, členské štáty by mali na individuálnom základe zohľadňovať aj reciprocitu udelenú regiónu EÚ+.“

5. V bode 7 na začiatku prvej vety sa vkladajú slová „bez toho, aby tým bol dotknutý bod 6a“.

Za tretí odsek bodu 7 sa vkladajú tieto nové odseky, ktoré sa stávajú novým bodom 7a:

„Ak sa epidemiologická situácia v tretej krajine alebo regióne rýchlo zhorší, a najmä ak bol zistený variant vzbudzujúci obavy alebo variant vyžadujúci si pozornosť, členské štáty by výnimočne mali prijať v súvislosti so štátnymi príslušníkmi tretích krajín s pobytom v danej tretej krajine bezodkladné, dočasné obmedzenie všetkých ciest do EÚ. Toto obmedzenie ciest by sa nemalo uplatňovať na osoby uvedené v bode 6 písm. a) a b) a na cestujúcich uvedených v bode i) a bodoch iv) až ix) prílohy II. Títo cestujúci by však mali byť podrobení vhodnému a pravidelnému testovaniu, a to aj pred odchodom, ako sa stanovuje v bode 7, a absolvovať domácu izoláciu/karanténu, a to aj vtedy, ak najneskôr 14 dní pred vstupom do regiónu EÚ+ dostali poslednú odporúčanú dávku jednej z očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19, ktoré sú v EÚ povolené podľa nariadenia (ES) č. 726/2004, resp. jednej z očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19, u ktorých bol ukončený proces WHO na ich zaradenie do zoznamu na núdzové použitie.

Ak niektorý členský štát takéto obmedzenia uplatňuje, členské štáty zasadajúce v rámci štruktúr Rady by mali koordinovaným spôsobom a v úzkej spolupráci s Komisiou túto situáciu bezodkladne preskúmať. Takéto obmedzenia by sa mali aspoň raz za dva týždne preskúmať, pričom by sa malo prihliadať na vývoj epidemiologickej situácie.“

Štvrtý a piaty odsek bodu 7 sa vkladajú za bod 7a a stáva sa z nich prvý a druhý odsek nového bodu 7b.

V Bruseli 20. mája 2021

Za Radu
predseda
A. SANTOS SILVA